

Eesti suurimat saart, Saaremaad teatakse hea puhkekohana, kus on omapärane loodus ning palju vaatamisväärsusi. Ainulaadsuse on Saaremaa säilitanud paljuski just oma asukoha ja eraldatuse tõttu. Põlistes külates leidub veel roogkatusega hooneid ja kiviaedu, säilinud on kaunid rahvariided ning omapärane keelepruuk.

KIREV AJALUGU

Esimesed märgid inimasustusest Saaremaal pärinevad 8000 aasta tagant. Muistne vabadusvõitlus lõppes saarlastele 1227. aastal alistumisega taanlastest ja sakslastest ristisõdijatele. Saksa ülemvõim sai otsa 1559. aastal, mil saar müüdi Taani kuningale. 1645. aastal läks Saaremaa enam kui pooleks sajandiks rootslaste valdusse. 1710. aastal vallutasid Saaremaa Põhjasõja käigus Peeter I väed ning saar liideti Tsaari-Venemaa koosseisu. Saaremaa kui strateegiliselt tähtis koht oli lahingutandriks nii I kui ka II maailmasõja ajal. Pool sajandit kestnud nõukogude võimu alt vabanes Saaremaa, nagu ülejäänud Eestigi, 1991. aasta augustis.

RIKAS LOODUS

Pehme merelise kliima ja lubjarikka pinnase tõttu on Saaremaa ja seda ümbritsevate saarte taimestik ja loomastik väga mitmekesine. Üle kahesaja siin esineva liigi, alates saaremaa

robihust ja lõpetades viigerhülgega, kuuluvad looduskaitse alla. Just Saaremaal kohtab arvukalt mujal Eestis harva esinevat viinamäetigu, haruldasi liblikaid, kauneid käpalisi.

Viidumäe looduskaitseala ja Vilsandi rahvuspargi kõrval leidub Saaremaal ligi sada kaitsealust objekti, nii parke, kõrgeid panku, suuri puid, rändrahne ning unikaalseid soid. Eriti hinnatud on hõlpsasti vaadeldav Kaali meteoriidikraater.

PALJU VAATAMISVÄÄRSUSI

Saaremaa arvukate vaatamisväärsuste hulgast väärrib esiletõstmist nii mõnigi, olgu selleks siis Angla tuulikumägi, Mustjala pank, 17. sajandil ehitatud Kihelkonna kellatorn, Loona mõis, Maasi

ordulinnuse varemed või Mihkli talumuuseum Vikil. Arhailise arhitektuuri poolest hakkavad silma Saaremaa keskaegsed kirikud.

Saare maakonna ainsas linnas, Kuressaares (1917. aastani Arensburg) on olulisim turismimagnet 13. sajandist pärinev piiskopilinnus, mille sarnast teist pole säilinud terves Baltikumis. Samuti on Kuressaare tuntud oma kauni ja hästi säilinud vanalinna poolest.

Leib, õlu ja tuulikud kui Saaremaa sümbolid

Magushapu leib, tuulikud ja koduõlu on Saaremaale igiomased ning külaliste silmis selle meretaguse maa sümbolid.

TUULIKUD

Ehkki pukktuulikuid on Saaremaa maastikupilti alles jäänud vähe, peetakse neid Saaremaa üheks olulisemaks sümboliks. Lääne-Eesti saartele on omane Euroopa vanim tuulikutüüp, kõrgele kividest ehitatud jalale toetuv pukktuulik. 19.sajandil oli peaaegu igal Saare- ja Muhumaa suuremal talul oma tuuleveski. Praegu võib veski tööd jälgida Muhu saarel, Väikese

väina tammi lähedal Eemu talus. Uuenduskuuri läbi teinud tuulikud kroonivad ka Abruca saart, Mihkli talumuuseumi Vikil, Metsküla ning Kuusnõmme küla.

Enim tuulikuid, tervelt viis, seisab Angla tuulikumäel Leisi lähedal. Olgugi, et enamusest Saaremaad kunagi ilmestanud pukktuulikuteest on nüüdseks järel vaid ahervaremed, hakatakse veskeid tasapisi üles ehitama - on ju tegemist nii olulise osaga siinsest kultuurmaastikust.

Tere tulemast Saaremaale!

- Saare Infoabi, ööpäevaringne infotelefon 453 6363
- **Saaremaa** **Turismiinfo**
Tallinna 2, 93819 Kuressaare,
Tel. 453 3120; 453 3766; faks 453 3120
E-mail: turism(a)kuressaare.ee

-

Turismiinfokeskus on avatud:

15.05.-31.05 ja 01.09.-15.09

E-R 9.00-17.00, L, P 10.00-16.00

01.06.-31.08.

E-R 9.00-18.00, L, P 10.00-16.00

16.09.-14.05

E-R 9.00-17.00

